

KOŠTANA SRŽ I MATI NE STANICE

Blog

Posted by:

Objavljeno: 2006/12/16 13:59:49

U posljednjih nekoliko dana u našoj javnosti dosta se pisalo o darivanju koštane srži i problemu pohrane matičnih stanica. S obzirom da o tome neznam gotovo ništa, zamolio sam svoga prijatelja, saborskog zastupnika i profesora na Medicinskom fakultetu u Rijeci Miljenka Dorića da za lesar.info na najjednostavniji način pojasni ova dva problema.

Transplantacija koštane srži u oboljelih od leukemije i zašto je potreban REGISTAR potencijalnih davatelja koštane srži

Jedan od mogućih terapijskih pristupa u oboljelih od leukemije je i transplantacija koštane srži. Naime, bolesna se koštana srž zračenjem može uništiti i zatim nadomjesti zdravom koštanom srži iz koje se obnoviti sve krvne stanice. Davatelj koštane srži u ovih pacijenata može biti sam pacijent (autologna transplantacija) tj. uzorak njegove koštane srži može se zamrznuti, tako uvesti i u terminalnoj fazi bolesti upotrijebiti za transplantaciju. Druga je mogućnost tzv. alogene transplantacije koštane srži od srodne ili nesrodne osobe. U ovom se slučaju mora testirati i odrediti stupanj tkivne srodnosti između potencijalnih davatelja i primatelja. Naime, dođe do neželjene reakcije odbacivanja ako ne postoji potrebna podudarnost tkiva. Iz tog je razloga potrebno imati REGISTAR svih potencijalnih davatelja koštane srži. Svakom se potencijalnom davatelju treba odrediti tkivne antigene (kao što se kod davatelja krvi određuje njegova krvna grupa) i u slučaju potrebe za tkivom upravo toga tipa, davatelj se pozvati da donira koštanu srž oboljelom od leukemije.

Matične stanice

Slično kao što se krvne stanice mogu obnoviti iz matičnih stanica koštane srži tako se i tkiva drugih organa mogu obnoviti iz odgovarajućih matičnih stanica. Dapače, postoje matične stanice iz embrionalnog tkiva iz kojih se mogu obnoviti stanice svih tkiva, odnosno matične stanice iz pupkovine iz kojih se mogu obnoviti stanice mnogih tkiva (dakako uz odgovarajući poticaj i imbenika rasta i razvitka). Istraživači pretpostavljaju da će jednog dana upoznati imbenike kojim će moći usmjeriti razvitak matičnih stanica u pravcu željenog tkiva ili organa i na taj način raspolagati novim mogućnostima u terapiji oštećenih dijelova tijela. Obzirom da u ovom trenutku znanost ne raspolaže potrebnim znanjem koje bi omogućilo uporabu ove metode u medicinskoj praksi, zamrzavanjem matičnih stanica iz pupkovine ili drugih tkiva, možemo osigurati da se u trenutku kada znanstvenici riješe spomenuto pitanje diferencijacije ovih stanica, iste koristiti za liječenje njihovih donora u budućnosti ili drugih tkivno srodnih osoba.

Dr. sc. Miljenko Dorić;

Ako sam dakle dobro razumio Miljenka, svi mi koji želimo postati dobrovoljnji donori koštane srži

možemo se javiti u najbliži Zavod za javno zdravstvo gdje ćemo nam temeljem uzorka krvi ustanoviti (odrediti) tkivne antigene (kao kod darivatelja krvi krvna grupa i RH faktor) i te podatke pohraniti u REGISTAR. U slučaju kada se ti naši podaci tipa tkiva poklope s tipom tkiva pacijenta kojemu je potrebna koštana srž dobivamo poziv za doniranje.

Što pak se ti naše BANKE maternih stanica ne razumijem zašto nadležno ministarstvo hitno ne promijeni propise i ne legalizira pohranu maternih stanica iz pupkovine. Naravno, to za one koji su spremni sami financirati pohranu i uvođenje tih maternih stanica u ovlaštenim ustanovama.